МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

Матеріали
ІІ Міжнародної науково-практичної конференції

“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:
Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:
Семенець-Орлова Інна Андріївна — директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;
Каліна Ірина Іванівна — заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:
Дацій Олександр Іванович — завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Братусь Анна Анатоліївна — завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;
Дмитренко Геннадій Анатолійович — завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Скиба Ганна Іванівна — завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;
Кришталь Галина Олександрівна — завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;
Кривоберець Марина Миколаївна — завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;
Мазур Юлія Володимирівна — декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 11 від 30.10.24)

II Міжнародна науково-практична конференція "Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу": зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-617-02-0406-6

© Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024

Міляєва Марія Володимирівна
Окремі аспекти поняття "електронне врядування" 353

Могиль Олена Олександрівна, Комащенко Олександра Вадимівна
Порівняльний аналіз досвіду публічної служби в країнах ЄС і Україні ... 357

Можарський Богдан Леонідович
Особливості та характеристики функціонування
будівельних підприємств 360

Морозов Тімур Олександрович, Кришталь Галина Олександрівна
Революційний розвиток інноваційної економіки — потенціал та ризики
для держави 362

Морозов Олександр Федорович, Бродкевич Володимир Михайлович, Яременко Дарина Миколаївна
Інтелектуальні системи інформаційних процесів в економічному
розвитку підприємств: когнітивно-атракційно-репульсивий підхід
до рівноваги "Хаос" – "Порядок" на принципах
"інтегральної теорії інформування та Big Data" 366

Музика Юлія Дмитрівна
Сучасний стан та перспективи розвитку системи надання
адміністративних послуг органами виконавчої влади в Україні 369

Мурзін Юрій Сергійович
Енергетичний сектор України 373

Несходовський Ілля Сергійович
Трансформація облікової системи підприємства з використанням
штучного інтелекту 375

Ніколаєнко Лілія Сергіївна, Іоргачова Марія Іванівна
Фінансові технології у розвитку банківської діяльності в Україні 377

Obykhod Dmytro
Implementation of environmental management in enterprises 379

Очкас Максим Петрович, Скиба Ганна Іванівна
Цифрова трансформація бюджетної системи України як засіб
підвищення прозорості державного управління 384

Palchevska Yuliia Volodymyrivna, Korytska Olha
AI as a driving force of bussiness innovation 387

Pastukhov Maksym
Theoretical and methodological approaches formation of the concept
of investment support for the development of agricultural production 390

Пецух Андрій Олегович, Квасній Любов Григорівна
Важливість розвитку туристично-рекреаційної сфери
для економіки територіальних громад України 394

2. *Hryniv L. S.* Ecologically balanced economy: problems of theory and practice: monograph. Lviv: Ed. center of LNU named after I. Franka, 2021. 240 p.
3. *Kuzmin O. E., Melnyk O. H.* Theoretical and applied principles of management: teaching. manual Lviv: View of the National Lviv Polytechnic University, "Intelektzahid", 2017. 384 p.
4. *Lukyanikhin V. A., Petrushenko N. N.* Ecological management: principles and methods: monograph. Sumy: ITO "University Book", 2019. 408 p.
5. Methods of solving environmental problems: monograph / ed. L. G. Melnyk and V. V. Sabodash. Sumy: "Kozatsky Val" Publishing House, 2015. Issue 2. 530 p.

ОЧКАС Максим Петрович
аспірант

СКИБА Ганна Іванівна
науковий керівник: канд. екон. наук, доцент,
завідувач кафедри обліку і оподаткування
Навчально-науковий Інститут управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональна Академія управління персоналом, м. Київ, Україна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Актуальність теми дослідження. Цифрова трансформація бюджетної системи України є важливим аспектом сучасного державного управління. В умовах глобалізації, зростання вимог до прозорості та підзвітності державних органів, цифрові технології стають основним інструментом підвищення ефективності бюджетного процесу, забезпечення доступу громадян до інформації та покращення взаємодії між різними рівнями влади. Актуальність теми підкреслюється необхідністю підвищення довіри громадян до державних інституцій та боротьбою з корупцією, яка залишається однією з головних проблем українського суспільства.

Метою дослідження є аналіз процесу цифрової трансформації бюджетної системи України та оцінка її впливу на підвищення прозорості державного управління.

Основні завдання дослідження включають: аналіз сучасного стану цифровізації бюджетної системи України; визначення ключових переваг цифрової трансформації для підвищення прозорості бюджетних процесів; оцінка впливу цифрових інструментів на підвищення підзвітності та ефективності державного управління; розробка рекомендацій щодо подальшого впровадження цифрових технологій у бюджетну сферу.

Результати досліджень. Цифровізація бюджетної системи охоплює впровадження інформаційних технологій на всіх етапах бюджетного процесу: від планування і затвердження бюджету до його виконання та звітності. Одним із ключових елементів цифрової трансформації є система "Прозорий бюджет", яка забезпечує доступ громадян до даних про надходження та видатки державного бюджету в режимі реального часу. Це дозволяє підвищити рівень підзвітності органів влади, створюючи умови для громадського контролю [1].

Система "Прозорий бюджет" є одним із найважливіших інструментів цифровізації бюджетної системи України, спрямованим на забезпечення відкритості та прозорості бюджетних процесів. Цей проєкт дозволяє громадянам отримувати доступ до інформації про доходи та видатки державного бюджету в режимі реального часу, що створює умови для активного громадського контролю та підвищує підзвітність органів державної влади. Завдяки інтерактивним інструментам користувачі можуть детально ознайомитися з тим, як розподіляються бюджетні кошти, на що вони спрямовуються та які державні програми фінансуються.

"Прозорий бюджет" передбачає використання веб-платформи, на якій оприлюднюється інформація щодо бюджетних витрат та доходів у доступній формі. Це дозволяє користувачам переглядати дані за різними категоріями, регіонами та видами діяльності, що забезпечує зрозумілість і простоту в користуванні навіть для тих, хто не має спеціальних знань у галузі фінансів. Такий підхід є важливим для підвищення обізнаності населення про бюджетну політику країни, а також для залучення громадян до прийняття рішень на місцевому та національному рівнях. Окрім доступу до даних, система "Прозорий бюджет" сприяє формуванню культури відкритості серед державних органів, оскільки їхня діяльність стає доступною для широкого загалу. Це створює додаткову мотивацію для органів влади діяти прозоро та ефективно, оскільки кожен крок у витрачанні бюджетних коштів перебуває під пильним наглядом громадськості. Впровадження такої системи знижує можливість для зловживань та корупції, оскільки дані доступні як для громадян, так і для громадських організацій, журналістів та експертів, які можуть аналізувати та давати оцінку ефективності використання бюджетних ресурсів [2].

Також важливо зазначити, що "Прозорий бюджет" є інструментом для підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами. Завдяки можливості швидкого аналізу бюджетних даних можна виявляти проблеми та недоліки в управлінні фінансами на ранніх стадіях, що дозволяє приймати своєчасні управлінські рішення для їхнього виправлення. Інформація, представлена у системі, дозволяє здійснювати детальний аналіз видатків за конкретними статтями, відстежувати використання коштів на соціальні програми, освіту, охорону здоров'я тощо.

"Прозорий бюджет" також інтегрується з іншими інформаційними системами, що забезпечує комплексний підхід до управління державними фінансами. Зокрема, інтеграція з електронною системою державних закупівель Prozorro дозволяє відстежувати процес закупівель та виявляти можливі зловживання. Таким чином, громадськість може не лише переглядати дані про

бюджет, але й бачити, як реалізуються конкретні проєкти, фінансовані з державного бюджету, що забезпечує вищий рівень прозорості та підзвітності.

Таким чином, "Прозорий бюджет" є важливим кроком на шляху до створення відкритої та підзвітної бюджетної системи в Україні. Завдяки цьому інструменту громадяни отримують можливість контролювати використання державних коштів, що сприяє зменшенню корупційних ризиків та підвищенню ефективності державного управління. Впровадження і подальший розвиток таких ініціатив є важливими для забезпечення довіри до органів влади та формування активного громадянського суспільства.

Важливим кроком у напрямку цифровізації стало впровадження електронного документообігу, що дозволило скоротити витрати на паперову документацію, а також знизити ризик корупційних зловживань. В умовах диджиталізації бюджетної системи також активно використовуються електронні системи закупівель, такі як Prozorro, які значно підвищили прозорість і конкурентоспроможність у процесах державних закупівель.

Цифрова трансформація бюджетної системи також включає використання аналітичних інструментів для прогнозування і контролю бюджетних показників. Це дозволяє ефективніше управляти бюджетними ресурсами, зменшуючи дисбаланс між надходженнями та видатками. Окрім того, цифрові рішення дають змогу оперативно реагувати на зміни економічної ситуації, що є особливо важливим у контексті непередбачуваних економічних і політичних викликів [3].

Попри численні переваги, процес цифровізації бюджетної системи стикається з певними викликами. Основними з них є недостатнє фінансування IT-проектів, слабка технічна база на місцевому рівні, а також низький рівень цифрової грамотності серед частини державних службовців. Для подолання цих проблем необхідно забезпечити належне фінансування, навчання персоналу та модернізацію технічної інфраструктури.

Висновки. Цифрова трансформація бюджетної системи України є важливим кроком на шляху до забезпечення прозорості та підвищення ефективності державного управління. Впровадження інформаційних технологій у бюджетний процес дозволяє забезпечити доступ громадян до фінансової інформації, зменшити корупційні ризики та підвищити підзвітність органів влади. Проте, для досягнення максимальних результатів необхідно подолати існуючі бар'єри, такі як недостатнє фінансування і низький рівень цифрової грамотності. Подальший розвиток цифрових інструментів у бюджетній системі сприятиме зміцненню довіри громадян до держави та ефективнішому використанню бюджетних ресурсів.

Процес впровадження цифрових технологій у бюджетну в Україні все ще перебуває в стадії реалізації. Основна мета освоєння таких технологій полягає у підвищенні ефективності функціонування бюджетної системи України, зокрема в удосконаленні фінансового управління в бюджетній сфері, ефективному розподілі обмежених бюджетних ресурсів, поліпшенні якості контролю діяльності всіх учасників бюджетного процесу та створенні комфортніших умов для їхньої взаємодії. Поряд із цим важливим завданням є підвищення

доступності бюджетних даних для громадян, що сприятиме збільшенню рівня залученості населення до бюджетного процесу. На даний час, відповідно до статистичних даних, громадська зацікавленість у бюджетному процесі залишається недостатньою.

Одним із ключових завдань сучасного етапу розвитку бюджетних відносин є не просто цифровізація бюджету або бюджетних показників, а цифровізація як засіб трансформації дійсності, управління процесами в бюджетній сфері, здійснення бюджетної діяльності в "автоматичному режимі" за допомогою попередньо розроблених інформаційних технологій без безпосередньої участі людини. Відповідно, сучасний підхід до бюджетування передбачає нову концепцію цифровізації відносин у бюджетній сфері, що означає переведення цих відносин на "мову цифр", здійснення, виконання, зміну та припинення бюджетних правовідносин за допомогою інформаційних технологій.

Література

1. *Латковська Т. А.* Фінансово-правове регулювання суспільних відносин в умовах цифрової трансформації. Фінансове право в умовах цифрової трансформації: колект. монографія / за заг. ред. Т.А. Латковської. Чернівці: Технодрук, 2021. 418 с.
2. *Попов, Д. І., Котуха, О. С., & Олашин, М. М.* (2023). Цифровізація бюджетної системи України як інструмент підвищення публічності органів державної влади. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: право, публічне управління та адміністрування, (7).
3. *Токарєва К. О.* Цифрові технології у бюджетній діяльності: зб. наук. праць НДІ ПЗІР НАПрН України. Вип. 5: Цифрові трансформації України 2021: виклики та реалії: за матеріалами II круглого столу (м. Харків, 20 верес. 2021 р.) / за ред. С. В. Глібка, К. В. Єфремової. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України. 2021. 214 с. С. 174–178.

PALCHEVSKA Yuliia

the student of higher education at the bachelor's level
specialty "Business Economics"
Institute of Economics and Management Lviv Polytechnic National University

KORYTSKA Olha

Scientific supervisor: PhD., Associate Professor of the Department of Management of Organizations

AI AS A DRIVING FORCE OF BUSSINESS INNOVATION

Throughout existence, humanity has been interested in creating "intelligent machines". Modern AI not only replicates human thinking, but also discovers ca-